

Čj.: OS-00210/150-68

V Praze dne 26. června 1968

Přísně tajné!

Výtisk č.: 1

Informace čs. kontrarozvědky o některých tendencích v činnosti ZÚ kapitalistických států, cizích státních příslušníků i jednotlivých čs. občanů.

Současná státobezpečnostní situace je charakterizována aktivní činností vnějších i vnitřních sil. Práce rozvědek, která se prolíná s prací legálních organizací a institucí pracujících v jejich zájmu a pod jejich řízením staví svůj systém informací jak na legálních zdrojích, tak i zdrojích konspirativních. Vedle politických informací získává rozvědka informace vojenské a hospodářské. Při pátrání po signálech trestné činnosti, která ohrožuje politické, ekonomické a vojenské zájmy ČSSR, kontrarozvědka má poznatky i o jednotlivých tendencích, projevech a názorech jednotlivců a skupin, které nejsou v souladu s linií ÚV KSČ a vlády. Tyto síly nacházejí skrytou podporu ze strany kapitalistických zemí i když dosavadní poznatky ukazují, že se imperialisté snaží distancovat od otevřeného vměšování, které by pro ně mělo dalekosáhlé důsledky v tom, že by podle nich ztratili jakoukoliv možnost ovlivnit vývoj v ČSSR.

Čs. kontrarozvědka v současné době neprovádí v této oblasti žádná opatření k potlačení těchto tendencí

a sil. Svými prostředky však získává o nich poznatky, které postupuje příslušným politickým místům jako podkladový materiál k celkovému posouzení politické situace v ČSSR.

Zastupitelské úřady kapitalistických států, zejména USA, Anglie, Itálie, Francie aj., vyvíjejí v posledním období intenzivní činnost ke sledování vnitropolitické situace a aktuálních problémů jednotlivých období vývoje demokratizačního procesu. Na tím účelem využívají svých styků s čs. občany, které zvou na různé společenské akce, kde je vytěžují k nejrozličnějším problémům. Neaktivněji v tomto směru vystupují ti diplomaté, o kterých bylo zjištěno, nebo jsou podezřelí jako kádroví rozvědčíci. Mimo to na uvedených společenských akcích i individuálně přijímaných návštěvách vyslovují své názory a soudy o současném dění v ČSSR. Svědčí o tom následující agenturně operativní poznatky.

Na velvyslanectví USA nejsou na současný vývoj v ČSSR shodné názory. Zatímco jedna skupina vedená kulturním atašé WARNEREM zastává stanovisko oficiálně se do situace nevměšovat, druhá, vedená tajemníkem ROTHEM je toho názoru, že je třeba podporovat všechny skupiny, usilující o odstranění KSČ z vedoucí pozice.

Britský velvyslanec BARKER komentoval naši situaci a zmínil se mimo jiné o tom, že současnému vývoji v ČSSR věnují zvýšenou pozornost západní rozvědky. Byl by prý velmi nerad, kdyby se v oficiálních československých prohlášeních příliš vysvětlovalo nebespečí západních pokusů o zasahování do těchto záležitostí. Projevil nelibost se západoněmeckým prohlášením o připravovaném vstupu 10.000 sovětských vojáků do Československa. V tomto smyslu údajně informoval vládu. Doporučujeme, aby oficiální osobnosti v Británii se vystříhali komentářů o ČSSR a aby britští novináři byli vedeni k větší káňi, k omezení spekulací a senzací.

Britský tiskový atašé JONSEN při styku s čs. občany projevuje krajní opatrnost, aby jeho formulace nezavdaly příčinu k podezření, že překračuje meze svých povinností jako diplomat. Chce pouze soustřeďovat poznatky pro přesnou analýzu situace. Zvláštní pozornost věnuje všem aspektům čs. sovětských vztahů. Vyjádřil mínění, že akční program KSČ neposkytuje čs. občanům jednoznačné a obecné záruky, že bude uvedena v život skutečná demokracie. Velmi důležitou úlohu v čs. vnitropolitické situaci může podle něho sehrát XIV. sjezd KSČ. Očekává, že sjezd odstraní konzervativní předáky. Předpokládá, že v ČSSR nemůže dojít k žádné období maďarských událostí. Dokazuje, že ČSSR je jedinou zemí v Evropě, kde si lidé komunistickou cestou zvolili a nebyla jim vnucena.

Velvyslanecký rada BVV MICHELL se zajímal o možnost eventuálního vojenského zásahu Sovětského svazu do demokratizačního procesu. Odvolával se na názory různých tiskových agentur, o seskupení sovětských vojáků v NDR v blízkosti čs. hranic a na probíhající manévry sovětských vojáků.

Vyslovil názor, že přijde doba, kdy nová hospodářská soustava začne negativně působit na nekvalifikované dělníky. Dojde spolu s tím ke snižování stranického aparátu. Postižené síly se spojí s konzervativci a sátočí na nové stranické vedení. K tomu mohou přispět i mezinárodní události. SSSR nemůže mít velkou radost ze současného vývoje a může proto vyvinout na ČSSR ekonomický nátlak. Protože čs. hospodářství je na SSSR závislé, může mít tato hrozba účinek.

Zajímavé hodnocení československé situace reprezentuje rozbor obchodního rady FVV RIVAILLE pro jeho ústředí. Uvádí, že úspěch nebo neúspěch čs. pokusu úzce závisí na zavedení pořádku do ekonomiky. Politická

liberalizace si nemůže dovolit pokles životní úrovně a zastávání výroby. Vyhlášené ideje odpovídají více osvícenému socialismu nežli ortodoxní doktríně. Realizace programu bude vyžadovat čas. Měla by se projevit zvýšeným výrobním úsilím a přinejmenším alespoň dočasným zpřísněním. Zainteresování - až na řídké výjimky - se nezdají být psychologicky připraveni a očekávají neopak změny k lepšímu bezprostředně. Zklamání se zdají nevyhnutelná a vaníká otázka, nespůsobí-li zbrzdění současného vývoje.

x x x

Demokratizační proces zahájený lednovým plénem ÚV KSČ vyvolal ve světě zvýšený zájem o ČSSR. Důsledkem tohoto zájmu je i zvýšený příjezd cizinců z kapitalistických zemí celého světa. Do 20. 6. 1968 jich do ČSSR přijelo více jak 372.000, z toho nejvíce z NSR a Rakouska. V tomto počtu je relativně velké množství neakreditovaných diplomatů, novinářů, příslušníků armády - zejména USA - policie, osob pedesřelých ze styku s některou rozvědkou apod.

Zpravedajskou pozorností, která je těmto jevům šs. kontrarozvědkou věnována je zjišťováno, že návštěvy mají převážně turistický charakter. Průvodním jevem však je intenzivní zájem o poznání změn ve vnitropolitické situaci, sondáž veřejného mínění apod. Dá se předpokládat, že součástí jejich činnosti jsou i snahy o ovlivnění určité části šs. občanů. Pro nepřístojné chování na území ČSSR a pro menší společenskou trestnou činnost bylo do současné doby vyhoštěno 33 cizinců, zejména příslušníků NSR.

Z činnosti rozvědného charakteru byla zjišťována nejčastěji vizuální špionáž u vojenských objektů svléštní důležitosti.

Značný zájem o politickou situaci je patrný zejména u novinářů. Většinou však nepřerostl rámec jejich profese. Úzká součinnost novinářů s vlastními ZÚ umožnila také jejich lepší orientaci ve složitém politickém dění těchto dnů. Tak například politickoekonomické oddělení amerického velvyslanectví provádělo během celého období od ledna do současné doby, za účasti některých amerických novinářů, pravidelné hodnocení vnitropolitické situace v ČSSR se zaměřením na aktuální problémy jednotlivých etap demokratizačního procesu.

Podle našich poznatků i poznatků sovětských a maďarských přátel jsou někteří novináři a vědci kádrovými rozvědčíky, z čehož plyne, že současné kontakty mohou mít rozvědný charakter. Příkladem toho je kontakt kádrového rozvědčíka USA R. FARRELA, nar. 1925, kanadského st. příslušníka, univ. profesora z USA, který navštívil ve dnech 31. 3. - 14. 4. 1968 ČSSR a poslední den před odjezdem se sešel v kavárně Mánes s dr. Ivanem SVITÁKEM, vědeckým pracovníkem FÚ ČSAV. Ke SVITÁKOVÍ je třeba ještě dodat, že takovýto kontakt ze strany kádrového rozvědčíka US rozvědky není první. Již v roce 1964 byl SVITÁK kontaktován prof. G. KLINEM, nar. 1921, USA st. příslušností, rozpracovaným čs. kontrarozvědkou pro špionáž a označeným přáteli za kádrového rozvědčíka vyvíjejícího nepřátelskou činnost rovněž na sovětském území.

X X X

V souvislosti s prací kontrarozvědky byly získány neucelené poznatky o tom, že se formují síly, jimž nejde o demokratickou obrodu socialismu a o nápravu způsobených křivd, nýbrž o vytvoření protikomunistic-

ké a protisocialistické opozice. Jde např. o plány a snahy k vytvoření křesťansko-demokratické a sociálně demokratické strany, jejíž představitelé v tomto směru mnohdy otevřeně, jindy skrytě pracují. Svědčí o tom následující údaje:

Bývalí organizátoři ilegální křesťansko-demokratické strany/KDS/ plánují využití současného obrodného procesu. Ideologem této strany ing. CUHROU, v minulosti dvakrát odsouzeného za protistátní činnost, je připravována akce na proniknutí do lidové strany, v níž by měli reálnou možnost získat postupně určité vedoucí pozice. CUHRA předpokládá, že se podaří stoupencům KDS tyto pozice získat do sjezdu ČSL v říjnu 1968 a tím se legálně začlenit do NF. Prostřednictvím pozic v lidové straně chce CUHRA, aby jeho lidé získali i poslanecká místa při volbách do NV a NS a tím si připravili pro zvrat zřízení parlamentní cestu. Zatím zaujímají vyčkávací stanovisko s tím, že k aktivnímu vystoupení a k ovládnutí vedoucích pozic v politickém životě ještě nenadešla doba. Chtějí získat podporu veřejných sdělovacích prostředků. Přitom jsou stále připraveni k převzetí moci vytvořením kádru lidí, kteří by přešli do krajů a okresů, převzali spoje apod. Za důležité považuje CUHRA proniknout i do řad Bezpečnosti, která je hlavní oporou současného zřízení. CUHRA odsuzuje současný postoj biskupa TOMÁŠKA, který svým prohlášením o spolupráci katolíků s komunisty na budování socialismu poškodil zájmy KDS.

V posledním období se také projevila výrazněji činnost býv. ústředních a krajských funkcionářů soc. dem. strany na území Čech a Moravy. Usilují o obnovení soc. dem. strany, což se datuje již z roku 1967. Uskutečňují četná shromáždění, schůze a diskuzní večery na téma obnovení této strany, nebo prozatímních klubů

s postupnou přeměnou v politickou stranu. Generálně pokládají sloučení s KSČ v roce 1948 za nelegální. Činí závěry, že je nutno využít současných potíží KSČ a nečekat na její souhlas k obnově soc. dem. strany. Hodlají vyvíjet tlak na veřejné mínění za uskutečnění svobodných voleb s cílem nahradit ve vedení státu KSČ, obnovit soc. dem. tisk, vyvíjet tlak na ROH a věnovat se mládeži.

Dne 21. 6. 1968 se konalo v Kulturním domě pracujících ve strojírenství na Smíchově zasedání přípravného ÚV soc. dem. strany za přítomnosti zástupců - důvěrníků z jednotlivých krajů Čech a Moravy. Přítomno bylo kolem 20 - 25 osob.

Na schůzi bylo konstatováno, že projevy JANÝRA a především dr. SVITÁKA na besedě, pořádané studentskou akademickou radou, přispěly k ovlivňování situace mezi vysokoškoláky, kteří plně vítají myšlenku obnovy soc. dem. strany a to i ti, kteří jsou členy KSČ.

Jaroslav ŠIŠKA uvedl, že svoji činnost orientuje na velké závody v Libni, Vysočanech a Hostivaři, kde mají své důvěrníky a získávají další. Zatím pracují jednotlivci, kteří však znají další osoby a práce se jim daří. Kupř. v Avii a dalších závodech se jim podařilo ustavit nové závodní výbory ROH úplně bez komunistů.

Na této schůzi byli do přípravného ÚV zvoleni přítomní KLÁŠTERSKÝ, SUCHÁNEK, PEŘINA, ŠIŠKA a dr. KOHOUT, vědecký pracovník knihovny ČSAV.

Zdeněk BECHYNĚ pak hovořil o další činnosti přípravného ÚV soc. dem. strany. Vytýčil úkol organizovat 5 členné přípravné KV soc. dem. strany i za předpokladu, že bude nová územní organizace a především se zaměřit na okresy, kde je třeba zakládat místní organizace.

Na návrh BECHYNĚHO byly ustanoveny komise právní, programová, hospodářská a dokumentační a historická. Za činnost komisí zodpovídá Josef MUNZAR.

Zdeněk BECHYNĚ pak četl programové prohlášení pro obnovení soc. dem. strany, které obsahuje asi 14 bodů. Z pléna bylo na jednotlivé přimomínky toto prohlášení slovně upravováno.

Na schůzi bylo všemi vysloveno uznání přítomnému Zdeňku KÁRLOVI, redaktoru Čs. rozhlasu za redakci a uveřejňování článků přispívajících k obnovení soc. dem. ve STUDENTU a dalších novinách. KÁRL žádá, aby mohl zveřejnit prohlášení nebo článek o dnešním jednání, což mu BECHYNĚ zamítl.

Byly zjištěny i kontakty bývalých soc. dem. na bývalého gen. taj. strany Blažeje VILÍMA, agenta anglické rozvědky, žijícího v Londýně. VILÍM měl ve dnech 1. - 5. 6. 1968 poradu s býv. funkcionáři soc. dem. v emigraci ZELENKOU, MORÁVKEM, HANDLEREM a dalšími v Ženevě. Cílem schůzky bylo projednat situaci v ČSSR a dohodnout další akce k obnově strany. Zatím nebylo ani mezi nimi dosaženo jednoty jak dále postupovat.

Bývalí vedoucí činitelé nár. soc. strany se snaží získat zpět členství v obrozené socialistické straně, kde plánují postupné získání vedoucích pozic s cílem ovlivňovat politickou stranu před únorovým duchem. Svědčí o tom kupříkladu i zpráva o ustavující schůzi Čs. strany socialistické, konané v Klášteři n/O dne 17. 5. 1968.

Ustavující schůze se zúčastnilo přes 200 lidí. Přítomen byl tajemník OV ČSS z Mostu a tajemník KV ČSS z Ústí nad Labem, který je současně poslancem. Oba tajemníci /kteří nebyli představeni jménem/ požádali přítomné, aby na lístcích kladli dotazy, na které budou odpovídat bez sdělení jména tazatele.

V podstatě měly mít jejich odpovědi následující obsah:

- nesouhlasí s některými vedoucími představiteli státu prosazujícími spolupráci a bratrství se SSSR. Vzorem státníka a politika je Masaryk, Palacký a Rieger. Nesouhlasí, že nám komunisté dávají za vzor cizí lidi;
- požadují okamžité zastoupení v NV všech stupňů bez voleb;
- komunisté prý vystupují proti náboru členů do ČSS, aby tato nebyla silnější než strana komunistická. Jde prý o provokaci a přesto prý jen v Praze má ČSS již 100.000 členů a další přihlášky docházejí;
- ČSS bude nutit komunisty k rozpuštění LM, neboť brání jenom komunisty a budou se dotazovat, proti komu LM existuje. Když je komunisté nerozpustí, bude ČSS nucena zakládat k vlastní obraně podobné organizace;
- o rehabilitaci hovořili tak, že komunisté říkají, že bude rehabilitováno 40.000 lidí a vyžádá si to nákladů 4 miliardy Kčs. ČSS má spočítáno, že musí být rehabilitováno 110.000 osob a bude to stát 70 miliard korun. Dále, že budou trvat na tom, aby náklady na rehabilitaci platili komunisté včetně jejich kolaborantů a ne stát;
- k zahraniční půjčce uváděli, že se diví, proč komunisté na kolenou prosili v SSSR o zahraniční půjčku. SSSR prý je ČSSR dlužen za uran 400 mil. zlatých rublů. Dluh vznikl tím, že jsme do SSSR dodávali uran za světové ceny a ne za volné, jak tomu je na Západě. ČSSR bude trvat na tom, aby nám SSSR za tento dluh dal cisternové lodě, kterými si budeme dovážet naftu z Iránu;
- výklad února 1948 tak jak jej v souvislosti s činností

nár. soc. provádějí komunisté, je nepravdivý. Nár. soc. zbraně neměli, jen tajemník v Gottwaldově měl pistoli a to na povolení, které mu dali komunisté;

- hovořili o tom, že v jejich řadách budou vítáni všichni bratři Sokolové, rehabilitovaní a dosavadní angažovaní nestraníci;
- ČSS bude trvat na odloučení církve od státu a na zavedení výuky náboženství do škol;
- bývalí soc. dem. se formují a budou prosazovat uznání a povolení jejich strany. Pokud jim tato nebude povolena, ČSS otvírá dveře všem soc. dem. ke vstupu do ČSS;
- sdělovací prostředky jsou všechny v rukou komunistů. Představitelé ČSS již jednali s Pelikánem a docílili, že již mají jednoho zástupce v televizní radě. Dále, že ve vládě měli symbolicky jednoho ministra, teď mají dva;
- Na ustavující schůzi výboru bylo hovořeno o tom, že ČSS počítá při volbách se samostatnou kandidátkou a to do všech orgánů.

Obdobnou aktivitu projevuje také strana lidová. Tak například se dne 29. 5. 1968 uskutečnila v Brně v bytě Slavomíra KOUKALA schůzka bývalých prominentů předúnorové strany lidové. Schůzky se mimo KOUKALA zúčastnil dr. SLAVOTÍNEK, dr. PIŠTOLÁK, dr. ŠRÁMEK, dr. MAREŠ a bývalý poslanec lidové strany KOSTELKA. Účelem schůzky bylo prokonzultovat způsob, jak prosazovat do funkcí bývalé funkcionáře a poslance předúnorové lidové strany. Bylo rozhodnuto sestavit delegaci ve složení Slavomír KOUKAL, dr. PIŠTOLÁK a dr. SLAVOTÍNEK, která má navštívit pražského biskupa dr. TOMÁŠKA a některého dalšího biskupa s tím, aby působili na dnešní

vedení lidové strany, aby lidé z řad předúnorových exponovaných funkcionářů, kteří jsou už rehabilitováni, se dostali do generálního sekretariátu a aby byli dosazeni do funkcí krajských tajemníků. Mimoto chtějí prosadit, aby dr. PIŠTOLÁK, nebo dr. PETR byl dosazen do funkce náměstka ministra soc. péče. Dle názoru je nutno pounorovou garnituru lidové strany, která podle jejich názoru kolaboruje s komunisty, zatlačit do ústraní a vnutit jim prostě ideologii a způsob práce lidové strany, jakou měla do února 1948. Schůzka podobného druhu se konala předtím již dvakrát.

S činností lidové strany je do určité míry spjata i činnost církví.

Ve všech církvích a sektách v ČSSR se v letošním roce výrazně projevují cílevědomé snahy získat zpět bývalé pozice a upevnit postavení jednotlivých církví. Mimořádnou aktivitu projevují představitelé katolické církve a církví českobratrské evangelické. U ostatních církví je aktivita úměrná jejich vlivu a postavení.

Názorové rozdíly v katolických církvích se projevují mezi stoupenci radikálního řešení některých politických otázek - /jde vesměs o duchovní, kterým nebylo dovoleno v minulosti vykonávání duchovní činnosti. Jsou to v minulosti odsouzení MÁDR, MANDL a další/ - a mezi stoupenci umírněnějšími, či jakéhosi středu, který je představován pražským apošt. administrátorem TOMÁŠKEM. "Radikálové" mají časté výhrady k TOMÁŠKOVU postupu a hovoří o tom, že musí v církvi udělat "římský" pořádek. Na TOMÁŠKA vyvíjí tlak, jemuž se v řadě případů podrobuje. Zatím se to výrazně projevilo ve vztahu k býv. "mírovým kněžím" tj. k býv. funkcionářům CMKVD, kteří jsou ze svých míst TOMÁŠKEM odstraňováni.

Samotný papež se staví proti postupu a formám,

které by vzbuzovaly případnou nedůvěru ze strany státu. V tomto směru také vystupuje řada představitelů řeholí. Např. nynější představený řádu Palatinů doporučuje upevnit jednotu církve a nezasahovat do činnosti státu, neboť podle jeho slov, každý nevhodný krok by mohl vyvolat intervenci ze strany SSSR. Převor františkánců v Krakově se staví k současné situaci obdobně. Radí, aby církev budila dojem, že KSČ je stále vedoucí silou i když podle něho svůj vliv postupně ztratí.

Podobné tendence se vyskytují u emigrace, i když nejsou převažující. TOMÁŠEK např. za posledního pobytu v Římě dohodl s pracovníkem Svobodné Evropy PECHÁČKEM v přítomnosti kard. BERANA, že Svobodná Evropa ve svém vysílání omezí útoky proti čs. režimu.

Vatikán je o současné situaci v ČSSR velmi dobře informován a hledá nejoptimálnější podmínky pro eventuelní jednání. Nicméně však okolnost, že papež po oficiálních rozhovorech s čs. biskupy přijal emigrantského biskupa Pavla HNILICU, který dosud zastával ostře nepřátelský postoj vůči ČSSR, nasvědčuje tomu, že Vatikán konečně stanovisko nezaujal, ale kněžská emigrace má na jeho formování stále podstatný vliv.

V poslední době se stále výrazněji projevuje společný postup kněžské a bývalé emigrace. Do popředí vystupuje bývalý lidovecký poslanec dr. BUNŽA, který zve do Itálie na různá stipendia /např. ESPERIENZE INTERNAZIONALI/ naše občany z různých vědeckých oborů jako sociology, ekonomy a učitele. Tyto lidi "opracovává" tak, aby po návratu do vlasti působili rozkladně uvnitř společnosti. Jedním z nich je např. docent KONEČNÝ z Brna, který po návratu z Itálie vystupoval v brněnském rozhlase. BUNŽA text tohoto projevu předal italské křesť. dem. straně, aby se pochlubil, jaké jsou výsledky jeho práce a

s jakými názory u nás "jeho lidé" vystupují. BUNŽA těsně spolupracuje s Pavlem TIGRIDEM na vydávání časopisu "Svědectví".

Hlavní pozornost v současné době je zaměřena na právní zajištění všech dosažených forem činností. Tak např. právní komise při pastorační radě /vzniklá z popudu předních katolických laiků a za plné podpory biskupa TOMÁŠKA po rozbití CMVKD v rámci nové organizace DKO - Dílo koncilové obnovy/ zpracovává návrh nového zákona "o vztahu státu k církvi a jejím hmotném zabezpečení". Tento postup je v církvi zdůvodněn nepřijatelností zákona č. 218 z roku 1949.

Návrh "nového zákona" byl dne 28. 5. 1968 projednáván na společné schůzce zástupců církve katolické se zástupci evangelických církví.

Současně byly zpracovány stanovy Díla koncilové obnovy. Podle názorů některých "realistů" existuje spolek "Dílo koncilové obnovy" bez jakéhokoliv právního podkladu, přičemž vydává Katolické noviny stále pod hlavičkou rozpuštěného Mírového hnutí katolického duchovenstva, což je nutno právně upravit.

Reálné názory na rozumnou dohodu se státními orgány, které např. projevily význ. katolický laik dr. VAŠKO byly na zasedání pastorační rady dne 7. 6. 1968 odmítnuty. Velmi ostře proti dr. VAŠKOVÍ vystoupil dr. Jiří NĚMEC v tom smyslu, že dnes není nutno podlézat. Dílo koncilové obnovy musí jednat, jako by bylo schválené a není čeho se doptášovat. Toto stanovisko přijal i TOMÁŠEK, který dříve souhlasil s dr. VAŠKO.

V obdobném směru se vyskytují shodné tendence i u evangelické církve československé. V uvedené církvi je v poslední době zesilována antikomunistická kampaň zvláště u osob patřících do skupiny tzv. "Nové orientace".

Ideový vedoucí této skupiny PhDr. Hejdánek Ladislav z Prahy prohlásil, že v ČSSR bylo vytvořeno "Ekumenické hnutí inteligence a studentů", které je v podstatě obnovou organizace YMCA. Do čela této organizace byl zvolen děkan Komenského evang. bohoslovecké fakulty prof. SOUČEK z Prahy. Podle názoru dr. HEJDÁNKA nemá význam zakládat opoziční stranu ani vstupovat do politických stran zastoupených v NF. Pokládá za nejdůležitější vytvořit nátlakové čety, ovlivňovat komunisty a provádět subverzní - rozkladnou činnost.

Aktivita v čsbr. církvi evangelické je mnohostranná a v její činnosti jsou především politické cíle doprovázené antikomunistickými a protisocialistickými hesly. Členové čsbr. církve evangelické mají rozsáhlé styky s teology a laiky ze zahraničí a ve své činnosti jsou plně podporováni. Svědčí o tom mimo jiné také fakt, že dne 28. 4. 1968 byla v rozhlase Monte Carlo vysílána přednáška v českém jazyce na téma "Nová církevní orientace", v níž mnohé otázky a problémy jsou totožné s programem "Bratrstva nové orientace".

Značnou aktivitu vyvíjí i nadále K 231. V posledním období vyvozují ze současného politického vývoje, že po schválení rehabilitačního zákona bude K 231 zrušen. Proto představitelé K 231 nabádají členy ke vstupu do čs. socialistické, lidové strany, nebo k začlenění do SPB a jiných organizací, jako například do povolené společnosti pro lidská práva, v nichž by mohli legálně pokračovat v činnosti, započaté v K 231. V těchto organizacích se mají zaměřit na ovlivňování politické činnosti a postupně dosáhnout zdiskreditování KSČ, zbavení její vedoucí úlohy a oslabování přátelství a spojenectví v SSSR. Některé osoby činné v K 231 udržují spojení s čs. zahraniční emigrací a pracují v jejich intencích. Tak např. František POULA, člen K 231, nar. 1923, býv. potrestaný za protistátní činnost, navázal

ve dnech 4. 5. 8. 1968 styk s emigrantem býv. lidové strany PECHÁČKEM v místnostech redakce časopisu Svědectví ve Vídni s dosud nezjištěným pracovníkem CIA. Jednal z pověření členů K 231 v Čes. Budějovicích a požadoval podporu vysílače Svobodné Evropy při prosazování jejich požadavků a prostřednictvím Svobodné Evropy navázání spolupráce s CIA. Zmíněný Američan se vyslovil v tom smyslu, že Svobodná Evropa je ochotna upřesnit svůj oficiální postoj ke K 231 podle jejich přání.

NEBESKÝ Jaromír, syn býv. předsedy Nár. souručenství, nar. 1925, býv. potrestaný, člen K 231 v Praze vyřizoval ústředí K 231 vzkaz, že prostřednictvím jeho manželky Lili, roz. PITZEROVÉ, zaměstnané v americké letecké společnosti PAA je K 231 nabízen dar této společnosti ve výši 10.000 US \$. K jednání o tomto daru by byli do New Yorku pozváni dva členové K 231, kterým by společnost hradila cestu a výlohy.

Zdeněk ROTTREKL z Brána, býv. krajský funkcionář lidové strany, nar. 1920, býv. potrestaný, který je ostře zaměřen proti socialistickému zřízení navázal styk s čs. emigranty v USA a to dr. KUČEROU, redaktorem PETŘÍKEM v Paříži, spisovatelem ČEPEM a dalšími.

Celá řada pražských funkcionářů K 231 v čele s předsedou prof. Karlem NIGRINEM udržuje úzké styky s býv. min. spravedlnosti dr. Prokopem DRTINOU. Ten využívá svých styků na pracovníky tisku, rozhlasu a televize, na tyto působí, aby uveřejňovali zprávy, které by diskreditovaly KSČ. Dr. Prokop DRTINA je ve spojení s čelným funkcionářem čs. emigrace dr. HERBENEM. Sám DRTINA pro K 231 aktivně nevystupuje a snaží se vývoj ovlivňovat z pozadí.

Čs. emigrant Stanislav JENČÍK, býv. agent CIC, nyní USA státní příslušník přijel 6. 5. 1968 do ČSSR za

účelem navázání kontaktů s K 231. Podal si přihlášku za člena tohoto klubu. Podle poznatků má v úmyslu K 231 poskytnout finanční pomoc v cizích valutách. JENČÍK v USA aktivně proti ČSSR pracuje jako člen sociální sekce Národní rady Československa.

Jsou také zjišťovány snahy o zakládání nelegálních skupin. Tak např. v np. Železářny Prostějov se vytváří skupina osob, která se rekrutuje z řad bývalých důstojníků, propuštěných pro kádrové závady a různou kriminální činnost, dále je v ní jeden bývalý příslušník SNB propuštěný po únoru 1948 a osoby vyloučené z KSČ a bývalé buržoázní živly. Skupina těchto osob se snaží rozmisťovat v rámci obrodného procesu svoje lidi do různých funkcí a na hospodářská místa v závodě. Dalším hlavním úkolem této skupiny je vyhledávání všech pomahačů Bezpečnosti u nich na závodě, o nichž prohlašují, že je jich nemálo a že bude třeba s nimi podle zásluhy skoncovat.

Ve Velké Bystřici na Olomoucku požadoval bývalý funkcionář agrární strany PROCHÁZKA, který byl trestán za protistátní činnost, vytvoření Selské jízdy, která by byla ozbrojena jako Lidové milice. V závodě SIGMA Lutín vystoupil zase bývalý zahraniční voják z Anglie, dnes člen ČSS s požadavkem vytvoření ozbrojené milice socialistické strany s tím, že když má KSČ svou milici, mohou mít milici i ostatní strany.

Na Slovensku, především v jižních částech vznikají různé extrémy v souvislosti s národostními otázkami. Je to patrné z různých nápisů a letáků, jako například dne 11. 4. 1968 byl v obci Dlhá, okres Galanta na zdi školy nápis: "Povstaňte Maďaři, vlast vás volá, bijte Slováky, teď je příležitost, nebo nikdy". V obci Štúrovo byly zase rozšířeny letáky s nápisem: "Slováci do hor, Maďaři to vyhrají". Jsou také požadavky na přejmenování

všech obcí na jižním Slovensku na maďarské a dochází i k shlukování občanů a různým výtržnostem.

x x x

Závěrem je možno říci, že aktivita těch sil, které sledují jiné cíle než jsou vytýčeny v akčním programu KSČ, od poslední informace předložené v květnu 1968 trvá a nabývá poněkud na intenzitě. Projevuje se to zejména v činnosti organizací politického charakteru, církví, diplomatů ZÚ KS a zahraničních novinářů tak, jak byla popsána ve zprávě.

Informace čs. kontrarozvědky je orientována výhradně na negativní jevy, které jsou průvodním zjevem v současném úsilí strany o obrodu politického a společenského života v ČSSR.

V této souvislosti je nutné zdůraznit:

1. že čs. kontrarozvědka již delší dobu neprovádí pátrání v oblasti tzv. vnitřních problematik. Proto poznatky uvedené v této informaci jsou získávány jen nahodile, nejsou ověřovány ani zjišťovány příčiny uvedených jevů;
2. že čs. kontrarozvědka nemá vybudován takový mechanismus, který by mohl kvantifikovat záměry a zájmy vnějšího i vnitřního nepřítele v jejich celé šíři a stupně společenské nebezpečnosti;
3. šíře i hloubka získávaných poznatků týkajících se se různých názorů odlišných od linie strany bude v důsledku uskutečněných změn v zaměření rychle klesat. Uvedené poznatky také nejsou silami kontrarozvědky po jejich získání dále prověřovány.